

123

Undervisningsministeriet, København, den 4. februar 1953, ved den daglige chefformand Journal nr. 1408/50.

Med det formål at undersøge, hvilke foranstaltninger der burde træffes, for at der også under beredskabs- og krigsforhold kan ydes forsvaret den bedst mulige biblioteksbetjening, nedsattes i maj 1949 et udvalg bestående af repræsentanter for folkebibliotekerne og værnene og med biblioteksdirektøren som formand.

Dette udvalg afgav i februar 1950 en betænkning, hvori det påpeges, at der på grund af kommunernes forskellige økonomiske forhold og forskelligartede stillingtagen til biblioteksarbejdet er opstået nogen uensartethed ved den hidtidige gennemførelse af de gældende bestemmelser for samarbejdet mellem folkebibliotekerne og værnene, og at denne uensartethed kun kan afhjælpes ved, at der i biblioteksloven optages et afsnit vedrørende biblioteksbetjeningen af værnene.

Efter af Folk og Værn i en skrivelse af 20. januar 1950 havde henstillet til undervisningsministeriet, at der i den på det pågældende tidspunkt under revision værende lov om statsunderstøttede biblioteker optoges et afsnit, der kunne sikre indkaldte værnepligtige tilfredsstillende muligheder for biblioteksbenyttelse, meddelte undervisningsministeriet i skrivelse af 29. marts s. å., at man ikke på daværende tidspunkt så sig i stand til at optage en bestemmelse som den foreslåede i forslaget til den nye bibliotekslov, men at ministeriet principielt kunne tiltræde, at det bør pålægges folkebibliotekerne at varetage betjeningen af de militære værns personel mod passende kompensation for de herved forårsagede merudgifter for de pågældende biblioteker. Det tilføjes, at man ville være villig til at tage spørgsmålet om en hertil

sigtende ændring af biblioteksloven op til overvejelse i forbindelse med den revision af lovens § 5, der efter lovforslaget skulle forelægges rigsdagen i rigsdagssamlingen 1954-55. Ministeriet erklærede sig endvidere rede til efter et nærmere derom fremsat forslag at ville medvirke til, at der i tiden indtil den pågældende bestemmelse kan optages i biblioteksloven, træffes en tilfredsstillende ordning på dette område ved hjælp af en finanslovbevilling efter sagens forelæggelse for biblioteksrådet og bibliotekstilsynet.

Udviklingen i tiden herefter har været præget af den nye forsvarsordnings vedtagelse i 1950, de i forbindelse hermed gennemførte bestemmelser for forsvarets velfærdstjeneste (Folk og Værn) af 31. oktober 1951 og senest af tjenestetidens forlængelse. Det har således først på indeværende tidspunkt været muligt at danne sig et klart overblik over biblioteksarbejdets omfang. Om den hidtil gældende ordning for kaserne- og lejrbiblioteker kan iøvrigt oplyses følgende:

Hovedparten af disse biblioteker er oprettet ved velvilje og økonomisk støtte fra forskellige kommuner og folkebiblioteker. Under den nye forsvarsordning forøges antallet af kaserner i landkommuner og små bykommuner imidlertid så meget, at den nødvendige økonomiske støtte til boganskaffelser ikke længer kan opnås. Som situationen er i dag, må det siges, at det ikke er muligt efter de hidtil gældende principper at skaffe midler til oprettelse af biblioteker i de nye kaserner samt til udvidelse af eksisterende biblioteker i de stærkest voksende garnisoner, og gentagne forsøg fra velfærdstjenestens side på at opnå den sædvanlige støtte er resulteret i, at sagen af en af de pågældende kommuner er indbragt for Den danske Købstadforening. Såvel fra biblioteksvæsenets som fra forsvarets side erkendes det, at de allerede oprettede biblioteker i kaserner og lejre har vist sig at svare til forventningerne, idet såvel kvantiteten som kvaliteten af de udlånte bøger er stadig stigende og giver gode løfter for arbejdet i fremtiden. Imidlertid vil tjenestetidens forlængelse til 18 måneder uden tvivl vise sig at forøge kravene til kaserne- og lejrbibliotekerne stærkt, idet den kommende obligatoriske undervisning i medborgerkundskab og praktiske fag, således som den er skitseret, vil kræve en stadig henvisning til videre studium og uddybning ved læsning. Hertil vil kræves betydeligt forbedrede kaserne/lejr biblio-